Isbaanish

XUQUUQDAADA IYO WAAJIBAADKAAGA SOO-DHAWEYNTA

Macluumaadkan adiga ayaa laguugu talagalay haddii:

- **aad tahay qof weyn (kaweyn 18 sano jir)**
- **aad ogeysiisay masuuliyiinta inaad rabtid inaad codsatid magangalyo caalami ah (sidoo kale loo yaqaan magan-galyo) gudaha Isbaanish oo imika aad tahay codsade magangalyo caalami ah.**

Waad ku badqabtaa wadankan.

SOMALI

WAA MAXAY SOO-DHAWEYN?

Soo-dhaweyn waa taageerada aad heshid codsade ahaan inta aad sugaysid in masuuliyiintu baadhaan codsigaaga magangalyada caalamiga ah. Waxa kujira xuquuqaha iyo waajibaadka lagu sharxay buug yarahan.

Isbaanish, hay'adda mas'uulka ka ah soo dhoweyntu waa Xoghaynta Dawladda ee Socdaalka (Secretaría de Estado de Migraciones). Hay'adda mas'uulka ka ah baaritaanka codsigaaga waa Xafiiska Magangelyada iyo Qaxootiga (Agaasinka Guud ee Ilaalinta Caalamiga ah)

Shaqaalaha xarunta soo dhoweynta ayaa ku weydiin doona inaad xaqiijisid oo aad saxeexdid inaad heshay macluumaadka buugan. Waxaad heli doontaa macluumaad badan kahor inta aanad diiwaangalin codsigaaga.

Turjumaan ayaa kaa caawin doona inaad la xidhiidhid shaqaalaha xarunta soo dhoweynta luuqad fudud oo aad fahmaysid, markay daruuri tahay. Turjumaanku lama wadaagi doono shay aad tiraahdid cid kasta oo kale.

Waxaad ka heli doontaa macluumaadka nidaamka magangalyada iyo shuruucda la raacayo buugyare kale oo gaar ah.

Waxaad weydiin kartaa hay'addaha kale macluumaadka iyo caawimada bilaashka ah. Waxaad ka heli kartaa liiska hay'addaha dhammaadka buugan.

Adigu waxaad imika Isbaanish kaasoo ah waddan ka tirsan EU+. Waddamada EU+ waa:

27 ka Dowladdood ee Xubnaha ka ah Midowga Yurub (EU): Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Poland, Portugal, Republic of Ireland, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden iyo

4 waddan oo kale: Iceland, Liechtenstein, Norway, Switzerland.

Fiiro gaar ah!

Shuruucdani waxay khuseeyaan codsashada magangalyo iyo u safrida waddamada EU+ ee kale.

Waa inaad ka diiwaangelisaa codsiga magangelyo wadanka EU+ ee ugu horreeyay ee aad timid, haddii maasuliyiintu aanay kuu sheegin wax kale.

Kaliya hal waddan oo EU+ ah ayaa ka masuul ah inuu baadho codsigaaga magangalyo. Masuuliyiinta gudaha Isbaanish ayaa raaci doona nidaamka si loo go'aamiyo in wadan EU+ ah kamasuul yahay codsigaaga mangan-galyo.

Waa inaad joogtaa Isbaanish. Uma safri kartid wadan EU+ oo kale bilaa fasaxa masuuliyiinta. Haddii aad tagtid, waxa jiri doona cawaaqib xun. Codsigaaga mangan-galyo ee Isbaanish waa la joojin karaa. Xuquuqdaada dhaqdhaqaaqa dalka kale ayaa la xaddidi karaa oo adeeggyada soo-dhaweynta ayaa la joojin karaa.

MAXAAD HELI DOONTAA?

Iyadooy ku xidhan tahay duruufahaaga shakhsi iyo dhaqaale, waxaad heli doontaa:

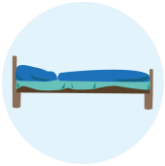

- hoy

- agabka nadaafada gaarka ah

- cunto

- dhar

- lacag aad u isticmaasho kharashaadka maalinlaha ah

Masuuliyiintu waxay ku weydiin doonaan su'aalo si ay si fiican ugu fahmaan duruufahaaga shakhsi iyo dhaqaale.

Waxaad heli kartaa caawimaad iyo adeegyo taageero oo keliya goobta ay go’aamiyaan maamulka.

XUQUUQDA DARYEEL CAAFIMAAD

Maamulku waxay hubin doonaan inaad heshay **daryeelka caafimaad ee daruuriga ah.**

Waxaad heli kartaa baaritaan caafimaad oo uu kugu sameeyo dhakhtar ama kalkaaliye. Waxay baaritaan ku sameyn doonaan caafimaadkaaga waanay ku caawin doonaa.

WARGALI SHAQAALAHAAGA HADDII:

- waxaad ka yar tahay 18 waxaanad timid adoon lasocon waalidkaa, kali ah ama la socda xubno kale oo qoyska ah
- aad dhaawacan tahay ama xanuunsanayso
- aad uur leedahay ama aad u malaynayso inaad uur leedahay
- ay kuu sugan yihiin xubno qoyskaaga ka mid ah oo u baahan caawimo gaar ah
- aad tahay naafo
- aad dareento murugaysanaan, welwel joogto ah, aad seexan weydo ama waajahaysaa fikrado xunxun
- lagugu xad-gudbay
- aad dareentay ama dareentaa amni la'aan ama waxaad ka cabsataa qof
- aad ku jirto xaalad kale oo u baahan caawimo.

Waxaad aamini kartaa shaqaalaha waxaanad ula hadli kartaa si furan si ay kuu caawin karaan. Dhammaan macluumaadka waa la asturi doonaa, taasoo macneheedu tahay lalama wadaagi doono dadka kale iyadoon lagaala heshiin.

Kaliya waxa ka reeban waa marka noloshaada ama nolosha qof kale ay halis ku jirto.

XUQUUQDA WAXBARASHO EE CARRUURTA

Dhammaan carruurta, wiilasha iyo gabdhaha, kayar 18 sano jir waxay xaq u leeyihiin waxbarashada.

XUQUUQDA SHAQO IYO QAADASHADA CASHARADA

Iyadooy ku xidhan tahay xaaladaada, waxaad xaq u yeelan inaad ka shaqeysid Isbaanish iyadoo leh shuruudo gaara.

Shaqaalaha ayaa kusoo ogeysiin doona shuruudaha aad xaq u leedahay inaad shaqeysid.

Waxay sidoo kale kuu sheegi doonaa casharada aad raaci kartid.

HALKEE AYAAD JOOGI DOONTAA?

Masuuliyiinta ayaa kuu sheegi doona halka aad joogi doontid kuuna sharxi doona shuruudaha.

Goobta aad joogi doontid inta codsigaaga magangalyo caalami ah la baadhayo waxay ku xidhan tahay arrimo badan.

Masuuliyiintu waxay go'aamin karaan inaad xaq u leedahay inaad ku joogto meel gaar ah.

Fiiro gaar ah!

Masuuliyiinta ayaa go'aamin kara inaad **xaq u leedahay inaad joogtid goob gaara** (tusaale ahaan xarunta soo-dhaweynta).

Waxaad xor u ahaan doontaa inaad kabaxdid goobtaasi gaarka ah oo leh xaddidnaan gaara. Joogitaankaaga goob gaara ayaa loo hubin doonaa si joogto ah.

Meel kasta oo aad joogtid, waxaad xaq u leedahay inaad:

- **badqabto:** qofna, xataa shaqaalaha, looma oggola inuu kuu hanjabo, caayo, ama dhibaateeyo.

- **la joogto saygaaga, xaaskaaga, carruurtaada iyo walaalahaga kayar 18 ama qaraabo qof weyn ah oo u baahan daryeel joogto ah**
- **la joogto qaraabadaada,** haddii aad tahay qof weyn oo u baahan daryeel joogto ah

- hesho caawimaad si aad **ula xidhiidhid** qoyskaaga **oo aadna isku deydo inaad raadiso iyaga, haddii aadan garanayn meesha ay joogaan.**

SHURUUDAHA CODSADE LAGU XIDHI KARO

Xadhig macneheedu waa in lagu geeyo xarun gaara oo aanad si xor ah u socon karin. Masuuliyiintu waa inay haystaan sabab sax ah oo ay kugu xidhaan. Waa inay hubiyaan in aan xalkale macquul ah laheyn xaaladaada. Mas'uuliyiinta garsoorka ayaa tixgalin doona xaaladaada gaarka ah kahor go'aaminta.

Sababaha laguu xidhaayo waxay noqon karaan, tusaale ahaan:

- qodobbada muhiimka ah ee codsigaaga magangalyo (tusaale, aqoonsigaaga) lama xaqiijin karo adigoon lagu hayn.
- maad ixtiraamin waajibaadka inaad joogtid goob gaara, waxaana jirta halis inaad baxsatid markale iyo masuuliyiinta oo aan kulasoo xidhiidhi karin
- waxaad heshay go'aan in laguu gudbiyo wadan kale oo EU+ ah kana masuula baadhista codsigaaga magan-galyo waxaana jirta khatar inaad baxsato ah kahor gudbinta
- waxaad keenaysaa halis amni.

Haddii lagu xidho, waxaad qaadan kartaa racfaan. Waxaad codsan kartaa caawimo sharci oo bilaasha iyo matalaad.

WAA MAXAY WAAJIBAADKA QEYBTA SOO-DHAWEYNTA EE MARXALADANI?

Hoos waxa ah qaar kamida waajibaadka ay tahay inaad u hogaansantid.

- Raac shuruucda wadankan.
- Joog Isbaanish oo ha u safrin dal kale oo EU + ah adigoon helin oggolaanshaha maamulka.
- Haka tagin bilaa fasax goobta ay masuuliyiintu ku yidhaahdeen waa inaad joogtaa.
- Ixtiraam xeerarka goobta aad joogi doontaan.
- Ogeysii masuuliyiinta macluumaadka lagaalasoo xidhiidhayo.

MAXAA DHACAYA HADDII AANAD U HOGAANSAMIN WAAJIBAADKAAGA?

Masuuliyiinta ayaa qiimeyn doona xaaladaada kunasoo ogeysiin doona mid kamida tallaabooyinka ay qaadi doonaan.

Waxaad heli kartaa caawimo kooban tusaale haddii aad ka tagtay bilaa fasax goobta ay masuuliyiintu go'aamiyeen inaad joogtid ama aad marhoreba codsatay magan-galyo waddan EU+ oo kale oo aad ka tagtay halkaasi.

Waxaad waayi kartaa caawimada aad helaysid haddii aad noqotid rabshadle, haddii aad u hanjabtid dadka kale ama haddii aad jabisid sharciga goobta aad joogtid markasta ama si aad u darran.

MAXAA DHACAYA HADDII AAD U SAFARTID WADDAN EU+ OO KALE BILAA FASAXA MASUULIYIINTA?

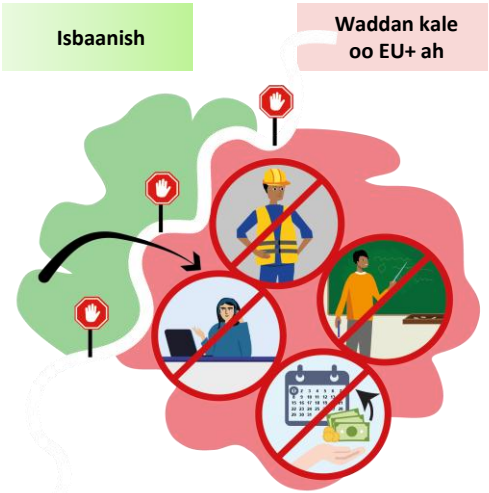

Gudaha Isbaanish:

- habraacaaga magangalyo doon waxaa laga yaabaa in la joojiyo.

wadanka EU+ ee aad u safartay bilaa fasax:

- masuuliyiintu waxay go'aansan karaan inay kugusoo celiyaan wadanka aad ka tagtay bilaa fasax.

Lagu bilaabo marka maamulku kugusoo wargeliyaan go'aanka lagu celinayo, waxaad waayi doontaa xuquuqaha qaarkood, tusaale ahaan:

- ma heli **doontid noocyo kamid ah taageerada oo**
- laguuma **oggolaan doono inaad shaqeysid ama sii wadatid koorsooyinka.**

WAXAAD KA QAADAN KARTAA RAFCAAN GO'AANKA MAAMULKA WAXAANAD HELI KARTAA CAAWIMO SHARCI

Haddii masuuliyiintu go'aamiyaan inay xaddidaan xuquuqdaada codsade ahaan oo aad aamisan tahay in tani tahay cadaallad daro, **waxaad ka qaadan kartaa rafcaan go'aanka.**

waxaad heli kartaa caawimo sharci oo bilaash ah iyo matalaad, iyadoo ku xidhan tahay xaaladaada. Tani macneheedu waa in lataliye sharci ku caawin doono.

Waxaad markasta weydiin kartaa masuulyiinta, haayadaha aan dawliga ahayn ama UNHCR wixii macluumaad muhiima, oo ay kujiraan caawimada sharci iyo matalaada bilaashka ah.

Haddii masuuliyiintu go'aamiyaan inay yareeyaan ama joojiyaan caawimada soo-dhaweynta ee lagu siiyey, waxaad wali leedahay xuquuqo gaara. Nooca taageerada aad weli heli doonto waxay ku xidhnaan doontaa xaaladdaada gaarka ah iyo baahiyahaaga.

FAAHFAAHINTA HALKA LAGALA XIDHIIDHAYO

Haddii aad qabtid wax su'aala ama aad u baahan tahay taageero inta lagu jiro joogistaada, waxaad la hadli kartaa shaqaalaha ka tirsan:

ACCEM

Xiriirka ACCEM: https://www.accem.es/contacto

Telefoon: +34 91 531 23 12 // Iimayl: accem@accem.es

LAAANTA CAS HA LOO YAQAAN CRUZ ROJA ESPAÑOLA

Xiriirka Cruz Roja Española: https://www2.cruzroja.es/contacto

Telefoon: +34 900 22 11 22 // Iimayl: informa@cruzroja.es

GUDDIGA ISBAANISHKA EE CAAAWINTA QAXOOTIGA (CEAR)

Xiriirka CEAR: https://www.cear.es/donde-estamos/

Telefoon: +34 91 598 05 35 / +34 91 598 05 92 // Iimayl: recepcion.madrid@cear.es

CEPAIM

Xiriirka CEPAIM: https://www.cepaim.org/contacta

Teleefannada xiriirka gobol kasta: https://www.cepaim.org/nuestros-centros

ACNUR (Wakiilka Sare ee Qaramada Midoobay u qaabilsan Qaxootiga) wuxuu ilaaliyaa danaha iyo xuquuqda codsadayaasha magangelyada iyo qaxootiga.

Xiriirka ACNUR: https://www.acnur.org/es-es/

Telefoon: +34 91 077 21 50Iimayl: spama@unhcr.org

Haddii aad leedahay xaalad caafimaad oo degdega ama aad ku jirtid halis, waxaad wici kartaa lambaradani waa bilaash:

gargaarka caafimaad ee degdega ah: 061/112

booliska: 091/112

Buug-yarahaan waxa loogu talagalay keliya ujeeddooyin macluumaad ah. Isagu ma abuuro xuquuq iyo waajibaad midna. Wakaalada Midowga Yurub ee Magangalyada (EUAA) ayaa soo diyaarisay qaybta ugu weyn ee qoraalkan, waxaana EUAA oo keliya u oggolaan kara in la daabaco ama wax laga beddelo buug-yarahan, taas oo loogu talagalay dalalka xubnaha ka ah Midowga Yurub. EUAA mas'uul kama aha saxnaanta, nuxurka, dhammaystirka, sharcinimada ama kalsoonida macluumaadka ku jira buug-yarahan ee ay ku dareen dalalka xubnaha ka ah Midowga Yurub ama cid kale oo mas'uul ah. EUAA iyo cid u shaqaysa toona mas'uul kama aha sida loo adeegsan karo macluumaadka ku jira buug-yarahan.

© Wakaalada Midowga Yurub ee Magangalyada, 2025

Qaar ka mid ah qaybaha dukumeentigan waxaa lagu turjumay iyadoo la kaashanayo nidaamyo sirdoon macmal ah (AI), waxaana suuragal ah inay ku jiraan qaladaad. Dukumeentigan waa mid wacyigelin ah oo keliya. Waxaa lagu talinayaa in la tixraaco noocyada af-Isbaanishka ama af-Ingiriisiga ah si loo sameeyo fasiraad sharci ah.